

Abonamentul:

Pentru monarhie:
Pe an 12 cor., $\frac{1}{2}$ an
6 cor., $\frac{1}{4}$ an 3 cor.

Pentru străinătate:
Pe 1 an 18 fr., $\frac{1}{2}$
an 9 fr., $\frac{1}{4}$ an
4 fr. 50 cm.

Foia apare în fiecare
Sâmbătă

Unirea

Inserțiuni:

Un șir garmond:
odată 14 fl., a doua
oară 12 fl., a treia
oară 10 fl.

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în
Blaj.

Foaie bisericească-politică.

Anul XVII.

Blaj, 6 Iuliu 1907.

Numărul 26.

Invitare de abonament.

P. T. Domni cetitori și abonenți sunt rugați, să binevoiască a-și renoi abonamentul.

De asemenea rugăm și pe abonenții, ce sunt în restanță cu prețul foaiei atât de pe anul acesta, cât și de pe ani trecuți, să binevoiască a ni-l trimite, căci foaia suferă lipse mari, neputându-și acoperi trebuințele sale și datoriile față de tipografie.

ADMINISTRAȚIUNEA.**CARIERE.**

Împrăștiindu-se pe la vetrele părințești, tinerețea se odihnește două luni, de ostenețele învățaturii și de praful înghițit în școală.

Părinții bucurându-se sau tristându-se de progresul odraslelor lor, cumpănesc totul și chibzuesc cam ce carieră să ocupe ei în viață.

E foarte anevoiasă această chibzuire, căci părintele e totdeauna orbit de calitățile odraslei lui; îl vede totdeauna într-o lumină mai deosebită, și în foarte multe cazuri, îl crede pe copilul său capabil de o carieră, pentru care îi lipsesc foarte adese aptitudinile. Să nu dea Dumnezeu, să se scape vre-un profesor, și să descopere cu sinceritate vre-unui părinte, că fiul lui nu e pentru școală, ci să-i aleagă o altă carieră, unde sunt de ajuns și câteva clase gimnaziale — căci nu numai că nu i-se dă crezământ, dar e și taxat fără îndoială de om răutăcios și fără tact.

O mare greșală la noi — cea mai mare — în ce privește carierele este alipirea morțișă pe lângă școală, fie că băiatul are capul de lipsă, fie că nu-l are. Chiar la cea din urmă meserie încă se recer cât de cât anumite aptitudini. Pentru ce numai chiar cariera învățaturii să

stea larg deschisă tuturor, fără deosebire dacă au primit dela Dumnezeu talantul neapărat trebuincios în această cariere? Se îmbulzesc cu toții într-o învălmășală mare, și cine e de vină apoi, dacă tinerii dau faliment chiar când ar fi să-și înceapă adevărata carieră, în clasele superioare ale gimnaziului, la maturitate?...

În legătură cu aceasta alipire morțișă de cariera școlară este o altă mare greșală a noastră: averșiunea poporului nostru pentru toate soiurile de meserii. Poporul nostru cunoaște o singură logică în aceasta privință: sau își ține copilul acasă și îl face econom, după cum a fost și el, sau îl dă la școală, ca să-l facă dascăl, sau, dacă se poate, popă.

Averșiunea aceasta își va avea ea la aparență îndreptățirea sa istorică, fiind mai înainte vreme aproape toți meseriașii străini; acum însă nu mai are nici un rost, și e datorința noastră a lupta din răputeri pentru a împrăstia acest prejudiciu cu totul neîndreptățit. Trăim vremuri grele, vremuri de muncă. Nu mai e rușine astăzi să lucri, orice ai lucra, numai munca ta să fie cinstită. În economia țărilor și a popoarelor munca sămănătorului de grâu și a croitorului, a artistului și a ministrului își are fiecare în-sămănătatea ei și necesitatea ei. Un neam nu este deplin încheșat, — și nici puternic nu poate să fie — câtă vreme îi lipsește clasa de mijloc, clasa meseriașilor, care țimentează și închiagă într'un întreg organic pătura de jos, a poporului, cu cea de sus, a inteligenții.

Sute și sute de tineri, cari își pierd vremea de geaba pe la școale, s'ar ferici mai ușor și mai sigur la o meserie oare care, ajungând într'un timp neasemenat mai scurt într'o situație materială, care prea adese întrece pe aceea a învățătorilor și a preoților noștri.

O altă greșală a noastră e, că prea se îmbulzesc tineri noștri la aceleași cariere. Un exemplu: fără de a fi proroci, o putem spune înainte, că la cele zece-douăsprezece locuri vacante din seminarul nostru, vor competi 30—40 de absolvenți ai gimnaziului. Vor rămânea deci neprimiți 20—30. Aceștia ar putea de cu bună vreme să-și vadă de altă carieră, să muncească ceva, spre a-se putea susține la altă carieră, pe care vor fi necesități să și-o aleagă.

Am putea număra pe degete carierele, la cari se dedică tinerețea noastră. Și sunt sute și sute de cariere încă, scurte și sigure, și le năpădesc alții și ai noștri rămân tot numai în cercul strimt al carierelor lor.

Sunt cursuri inferioare de agromonie, unde se primesc băieți cu 2 cl. gimn; sunt cursuri inferioare de mecanică, unde se primesc băieți cu 4 cl., apoi cursuri inferioare ale școalelor de industrie, cursurile superioare de silvanistică, veterinarat, și stipendiile pentru medicii militari. Dar cine ar putea să le însire toate? Am scrie atunci un volum întreg, după-cum se și află volume de aceste în nemțește și în ungurește.

N'ar strica să ajungă câte un volum de acesta în mâinile tinereții și în cele ale părinților, mai ales.

N'ar strica să ne pomenim și noi, să ocupăm încetul cu încetul o părticică cât de mică din terenele, cari până acum au fost pentru noi aproape cu desăvârșire terra incognita.

În timpul celor două luni, părinții și copiii ar avea vreme să judece și să cumpănească, că adevărata carieră nu se începe neapărat numai cu maturitatea, nici nu culminează numai în preparandie seau în seminar, — și că e un vast teren încă de ocupat, un teren care învoalvă în sine fericirea indivizilor ca atari și bunăstarea reală a neamului.

Ce va fi cu școala?

Acum după proiectul lui Apponyi, prin sancționarea Maiestății Sale, a devenit lege, trebuie să ne dăm seamă bine de situația extrem de dificilă, în care se află școlile noastre. Trebuie să căutăm și să aplicăm și noi toate acele mijloace, prin cari să salvăm caracterul școlilor noastre confesional și românesc, căci numai așa mai are înțeles, că contribuim cu mijloacele noastre la susținerea școlii, respective la salariul învățătorului.

Înainte însă, de a intra în pertractarea chestiunii acesteia, presupun, că e superflu a mă mai estinde și asupra unei alte chestiuni, că oare să mai susținem școlile confesionale în general? Cred, că chestiunea aceasta este acum, după îndelungată chibznică, lămurită definitiv și nu să va mai afla un singur preot seau o singură comună, care să creadă că prin eventuala abdicare în masă a școlilor noastre s'ar putea salva situația. Aceasta este o idee de fantazie, de care om serios nu poate vorbi, căci statul ar avea într'un caz ca acesta destule mijloace de a *sili* comunele a susține școlile părăsite, pe cheltuielile lor și pe mai departe. Apoi, ce ar fi cu atâtea familii de învățător etc. etc.? De aceasta deci vorbă nu mai poate fi.

Trebuie deci să-ne gândim bine în acești trei ani, că ce vom face. Trebuie căutate și alese toate mijloacele, studiate împrejurările singuratiche, în cari să află școala și susținătorii de școale, ca să se poată stabili definitiv, cari sunt acele școale, cari nu conțeau de loc la ajutorul de stat, cari sunt acele cari vor trebui să primească ajutorul și în sfârșit stabilit numărul acelor, cari vor putea presta foarte puțin, cari după lege nici învățător nu va avea drept să-și aleagă,

ci vor fi constrânse a primi de învățător pe pe acela, pe care îl denumește ministrul.

Vom putea astfel să știm hotărît câte comune avem în arhidieceză respective în întreaga provincie metropolitană, cari nu reflectează de loc la ajutorul de stat ci stabilesc ele salariul împreună cu cuincinalele în suma până la 2000 Cor., cari preferă a-și aleagă ele învățătorul, a salva caracterul românesc al școlii așa pe cât îl are astăzi. Vom ști câte sunt acele comune, cari sau nu pot sau nu vreau, ca să dea mai mult de salariul fundamental de 1000 Cor. rezervându-și prin aceasta dreptul de a alege pe învățător, în școală însă să va propune jumătate din studii în limba maghiară, și vom ști, cari sunt acele comune, în care nici învățătorul nu e ales de oameni, nici în școală românește nu să va propune.

Clasificarea aceasta grabnică o țin cu atât mai vârtos de necesară, deoarece noi numai după aceasta ne putem da seamă de puterea de care dispunem în fața tendințelor șoviniste tot mai pronunțate. Atunci vom ști numai, că oare este fondul acela etic în popor, în preoție și în învățătoria noastră, care să ne îndemne pe toți deopotrivă a ne jertfi tot pe altarul culturii, școlii române, pe care să o scăpăm și să ne-o ținem pe sama noastră. Atunci vom fi în clar cu noi înșine și cu puterea morală, de care este stăpânită generația de astăzi în raport cu generația care a ridicat și susținut cu aceleași jertfe școala.

Vom fi în clar, că ce zice poporul gr. cat. român din Ungaria, mai trebuie-i școala sau ba. Mai vrea să înțeleagă marea însemnatate de a-și putea alege învățătorul propriu, de a pricepe ce va să însemne a învăța pe copii dela 6—12 ani, a cunoaște lumea din împrejurul lor în limba românească sau le

este indiferent și învățătorul și limba de propunere în școală?

Suntem în preajma unui plebiscit, unei sentințe, pe care o rostește totalitatea credincioșilor asupra viitorului bisericii noastre. Căci viitorul bisericii noastre este legat de viitorul școlii.

Să vedem acum că la ce ne putem aștepta din partea credincioșilor noștri?

Bazat pe esperințele din trecut cu inimă liniștită pot să constat înainte, că spiritul de jertfă la noi este departe de al putea compara cu cel a greco-orientalilor. Aceștia sunt în privința jertfelor, ce le aduc pentru biserică și școala lor, vrednici de admirat. Din nimic și-au creat fonduri colosale, și-au zidit școli, biserici, catedrală, seminar, tipografie, reședință episcopescă, au aranjat salariile preoților, protopopilor, profesorilor, preoților din gremiu, oficialilor din cancelaria consistorială. Toate aceste din nimic. Sau mai bine zis din jertfele lor împreună și benevole, dar tot deauna potrivite și la timp, încât ei sunt aranjați până acum cu toate. Nu mă îndoiesc, că și când să va da signalul din centru, pentru a-și mântui școala, vor aduce astfel de jertfe, cari ne vor pune pe noi în uimire.

Iar noi? Noi nu suntem dedați să dăm, fără numai să cerem. Fondurile, cari le avem, le-am avut de pe timpul Unirei, n'am știut să ni-le sporim, ba și pentru cele câteva procente votate de sinod pentru fondul viduo-orfanal s'au aflat preoți din vicariatul Făgărașului, cari să se scârbească. Fondurile vegetează și suntem într'un deranj complet. Preoții sunt nesalarizați, protopopii au tot cele 200 fl. și nimic mai mult, preoții gremiali foarte slab plătiți, profesorii cum nu mai sunt în țară, învățătorii dela diferitele institute deasemenea și nu este nici speranță măcar de a se îndrepta toate aceste lucruri.

FOIȚĂ.

Cari sunt cauzele lătirii socialismului, și noi preoții cum trebuie să ne luptăm în contra acelor?

Disertațiune ținută în adunarea tractului protopopesc de *Holod* în *Mociar* de *Ioan Papp* protopop.

(Continuare și fine).

Liberalismul a guvernat fără religione, pe care o a privit de un lucru privat, — iar socialismul profesează principii cu totul contrare religiei și propagă estirparea acesteia.

Liberalismul a atăcat, — socialismul nimicește viața familiară.

Iată așa a pus bază aberarea liberalismului rătăcirii și mai mari a socialismului, și că principiile sale anormale totuși au străbătut păturile societății și resar la viață în societatea omenească, se poate atribui acelei împrejurări; că mare parte a societății omenești simte mizeria, ce socialismul cu așa vii colorii a știut-o zugrăvi ca pe un făt al liberalismului. — dar nu pricepe de loc primejdia și imposibilitatea realizării principiilor socialiste; — vede că este cauză destul de mare spre mișcare și reacțiune socială, dreptce ascultă orbis și dă crezământ agitațiilor socialiste.

* * *

E întrebare deci, că mai vârtos noi preoții ce avem de a face ca se putem pune stavilă principiilor și învățăturilor religiei contrare ale socialismului distrugător?

I. Unde încă nu a străbătut otrava acestor învățături, trebuie să aducem adeseori înaintea credincioșilor noștri frumuseța ordinii sociale și binele ce rezultă din observarea legilor, că așa la data ocaziune, de sine să urască și să se întoarcă dela învățăturile sistemelor nebune ale socialismului modern.

II. Unde deja s'a lătit aceste învățături otrăvitoare, acolo trebuie convinși credincioșii despre primejdiile și imposibilitatea realizării acelor.

III. În urmă a face cunoscute mijloacele prin cari se poate ajutură și micșoră netăgăduita mizerie socială și după posibilitate a conlucra la încetarea și pacinica suportare a acesteia.

Să vedem pe scurt întrebuintarea acestora:

1. Principiile și virtuțile acele creștinești, pe cari se bazează fericirea și ordinea socială creștină și pe cari preotul mai adeseori are de a le pune înaintea ochilor credincioșilor săi sunt următoarele:

Omul e zidit spre mărirea lui Dumnezeu; stă din trup și din suflet; e chemat la fericirea eternă; scopul vieții pământene e nu numai fericirea materială, ci și fericirea spirituală bazată pe virtuțile vieții su-

fletești; — natura omului stricată prin păcatul original; învățătura răscumpărării, ajutorul darului; lipsa necondiționată a religiei creștine și a Bisericii.

Credința, speranța și dragostea. Increderea, sirguința, parsimonia, temperanța, supunerea față de autoritățile mai înalte, cari stăpânesc din orânduiala lui Dumnezeu, pa-ciința, iubirea deapropelui, îndurarea, mizericordia și înțelepciunea creștinească.

Dacă ne vom nizu, că aceste virtuți să prindă rădăcini adânci în inimile și sufletele credincioșilor, atunci am aflat medicamentul de a-i putea feri de primirea de-zastroaselor învățături.

2. Iar dacă undeva deja au pătruns și s'au lătit aceste principii și învățături socialiste, atunci ne este datorința a descoperi credincioșilor, cu toate mijloacele posibile, de pe amvon, sau la conveniri private, ori în adunări ocazionale, că aceste sunt contrare religiei și moralității, ai convinge despre pornirile pur materiale acelor, despre ideea averii comune, cum slăbește aceasta îndemnul de a lucra, iubirea de patrie și a familiei. A demonstra imposibilitatea realizării principiilor socialiste referitoare la comuniunea averii, la proporțiunea producțiunii, la stăvirea pretenziunilor îndreptățite, la împărțirea egală a muncii și mai vârtos la împărțirea egală și dreaptă a folosului, ce rezultă din muncă, pentru că la ajungerea acestora s'ar recere un sentiment și mod

La noi spiritul de jertfă a devenit aproape necunoscut. De aici provine, că am stagnat și stagnăm. Câteva fonduri nu pot acoperi lipsele unei provincii mitropolitane, preoțimea cere, dar nu dă, poporul nu dă, învățătorii nu dau. Bine, apoi unde vom ajunge?

Avem lipsă de o reformă radicală, de o schimbare de sistem, de un spirit de jertfă uriaș.

E vorbă acum, că vrem să mai trăim sau ba? Ne trebuesc așezămintele noastre culturale și pe mai departe, sau să le închinăm statului? Avem lipsă de învățători, de școale sau ba?

Și dacă ne trebuesc vrem să jertfim toți pentru ele sau ba? Și vrem să jertfim și noi nu numai poporul — dar noi preoții, protopopii, canonicii și vlădicii, cu un cuvânt toți factorii inteligenți ai vieții noastre publice și suntem noi convinși de extrem de grava situație în care să află acum biserica, care dela noi cere toate jertfele sau ba?

Iată întrebările la cari în decurs de trei ani trebuie să răspundem nesmintit. Acești trei ani sunt ani de jertfă și de abnegațiune. Trebuie să ne aranjăm trebile, să facem rânduiala în casă la noi. Ministrul Apponyi ne-a silit să ne ocupăm deocamdată cu școala populară. Să conșcriem deci comunele și să le clasificăm după cum le trebuie școala română gr. cat., și învățător ales de săteni, sau semișcoală gr. cat., sau plane nu le trebuie nici școală nici învățător.

Numai după aceasta ne vom ști ajuta și vom ști pretinde totul dela toți, măcar de ar trebui să ne facem bine cu de-a sila.

Un protopop.

Chestiunea școalelor confesionale române să agită mereu. În *Telegraful român* publică dl asesor conzistorial din Sibiu Nic Ivan niște articoli foarte instructivi, arătând ce mare primejdie amenință școalele și învățătorii nostri. Singura mântuire o află în jertfa, ce va trebui să o aducă comunele, ca astfel să mântuie caracterul românesc al școalei, iar învățătorul să rămână cum a fost până acuma conducătorul sătenilor și fruntașul comunei.

Foarte adevărat este aceea, ce ne spune cu privire la învățător. Primele greutăți le întâmpină învățătorul în predarea limbii magiare. „Să pună mâna pe suflet, câți și cari dintre învățătorii noștri sunt în măsură de a cunoaște limba statului așa de bine, ca să o poată propune cu ușurință și să producă rezultatele cerute în obiectele de învățământ propuse în limba magiară? Vom avea deci o sumedenie de învățători dați pe strade sau în cazul cel mai bun pensionați cu câte 10 ani de serviciu și scoși dela catedră fără voia lor, fără ași fi împlinit misiunea lor și fără de a avea bucurie, că au făcut ceva pe acest pământ și și-au împlinit chemarea lor în mijlocul poporului din care au ieșit.”

Între dispozițiile, pe cari ministrul le poate lua prin organele sale față de învățători cea mai mică este permutarea.

„La aparință aceasta dispoziție nu apare, ca o pedeapsă mare, de fapt ea pentru învățătorii noștri este egală cu lipsirea din post.

Pentru că învățătorii noștri să aclimatizează greu în alte părți, soțiile lor ar fi ca într'un exil și rolul lor de conducători, rolul de fruntași ai comunelor noastre înceată cu desăvârșire, ei devin niște funcționari nebăgați în seamă, împinși dintr'o parte în alta, din oamenii cu casă cu masă, cu puțină economie, ce au azi, vor fi socotiți

drept niște oameni cu casa în spate ca melcul, de care nu ține nimenia nici o seamă.

Poftiți și căutați, dacă funcționarii dela căile ferate ori chiar învățătorii dela școalele de stat, nu sunt ei în aceasta poziție — absolut neprielnică — osândiți să trăiască din piață cumpărând pâine și legumă în fiecare zi din plătuța lor.

Numai atunci vor înțelege învățătorii noștri cei cu cele 600 cor., că până aci au mâncat pâine albă, față cu pânea, ce au să o mănăce în viitor din cele 2000 coroane pe locuri străine.”

Cuvintele acestea le-am zis și noi în diferite rânduri. Am făcut sfertări uriașe încă la începutul primejdiei de a ținea învățătorimea în chemarea ei tradițională, dar fost-am întâmpinați cu ocară și amenințări chiar din partea acelorora, cărora noi le-am voit binele. Cumcă în păcatul, acesta de a ajunge la banii statului, au căzut toți învățătorii români ne-o spune dl Ivan.

„Avem pilde vii, cum unii din învățătorii noștri în comune fruntașe, bine situați acum, când încă nu au gustat din mărunțul cel oprit — s'au făcut unelte oarbe în mâinile străinilor, au ridicat glas de bulă contra bisericeii și din conflicte cu autoritățile confesionale au făurit arme de răsbunare contra propriei lor bisericeii, contra propriei lor mame, fără nici o mustrare de conștiință.”

Acum e timpul deci ca să căutăm mijloacele de a ne mântui și școala și pe învățător

După 10 ani.

Convenirea colegială a abiturienților an. 1896/7 dela gimnaziul gr.-cat. din Blaj.

De un timp în coace s'a primit și de câtră maturizanții dela gimnaziile noastre românești ideea, ca după 10 ani să se întâlnească iarăș conșcolarii, cari în anul respectiv au depus maturitatea.

De un șir de ani am și cetit prin ziare convocări, cari chemau pe colegi la întrunire; dar nu-mi aduc aminte să se fi făcut vre-un raport în foi. De aceea am socotit a fi un lucru de folos, indemn pe viitor, și o datorință ce se impune, ca despre convenirea absolvenților an. 1896/7 dela gimnaziul gr.-cat. din Blaj să se facă o dare de seamă.

Ideia de a ne întâlni conșcolarii după 10 ani, a fost foarte norocoasă și mă bucur mult, că dacă până acum nu au prea succes aceste conveniri, cu cea din acest an, se pune înaintea celor ce vor urma de aci încolo un exemplu atât de frumos încât ar fi un păcat să nu-l imiteze ceice vor continua.

Iată în ce chip am hotărât noi în Iunie 1897 aceasta întâlnire: „noi abiturienții an. 1896/7 dela gimnaziul român gr.-cat din Blaj având în vedere, că cu absolvărea studiilor gimnaziale trebuie să pășim unul fiecare dintre noi pe diferite cariere dictate de împrejurări, având în vedere mai departe, că prin aceasta s'ar rumpe între noi legătura frățască intimă de până aci, indemnăți și călăuziți de sfințenia acelor sentimente profunde, cari le-am plămădit și hrănit în sufletul nostru în decursul atâtor ani împreună petrecuți pe băncile școalei, luăm prin aceasta în mod solemn următoarea hotărâre: după 10 ani dela anul absolvării noastre adevădă în vară an. 1907 se facem o întrunire colegială în Blaj, la care vom lua parte fiecare

de cugetare pătruș de cel mai desinteresat idealism al oamenilor, pe care însă tocmai socialismul îl nimicește prin vederile sale pur materialiste. Trebuie arătată imposibilitatea teorii egalității desăvârșite a oamenilor din punctul de vedere a diferenței puterilor corporali, a sanității, a facultăților spirituale, a inclinațiunilor, a culturai, a cercului de lucrare, a aspirațiunilor, a pretenziunilor și a vocațiunei ce există între om și om. Trebuie a-i convinge mai departe despre aceea, că averea mai mare e tocmai așa de neapărat de lipsă pretenziunilor juste a multora, pe cum e celor mai puțin pretenzivi pânea de toate zilele, fără că aceia prin aceasta să fie mai fericiți ca cei mai săraci oameni.

3. Iar fiindcă mizezia în genere nu se poate tăgădui, preotul are datorința față de credincioșii săi, cari se ocupă cu cultivarea pământului, ai sfătui la economie rațională, intențivă, la folosința posibilă a mașinilor practice și moderne; a-i indemnă la sirguintă, a-i reținea dela lene, dela ușorătatea minții, dela beutură, dela facerea datoriiilor, căci în parte și aceste sunt cauzele mizeriei lor.

Pună-le înaintea ochilor pacea, îndestulirea și fericirea aceea, ce rezultă și stăpânește sufletul omului prin biruința averei cât de modeste, dar neingreunate cu datorii, pe care o știe că e a sa și a familiei sale, și că ca pe atare o avea și pe viitor.

Începe-și crutare și ordine. Să lucre preotul într'acolo ca să se înființeze reuniuni de credit, cari întind împrumuturi ieftine, cu cadințe mai îndelungate și condițiuni de replătire mai favorabile. În tractul nostru parte s'au înființat, parte sunt de a se înființa atari reuniuni, dar mie mi-ar fi plăcut că aceste să fi fost înființate și să lucre pe bază pronunțat creștină, de cari foarte multe sunt și în țara noastră.

Are preotul mai de parte datorința a stăruii la înființarea magazinelor de bucate, eventual în potriua exploatării neguțătorilor necreștini, înființarea reuniunilor creștine de consum. Să aibă mare grijă preotul de moralitatea poporului, de ținerea Duminecilor și a Sărbătorilor, și reținerea dela cercetarea birturilor; în schimb a le procura distrageri oneste și folositoare, foarte salutară ar fi, unde s'ar putea, înființarea corurilor de plugari și a reuniunilor de cetit.

Este foarte recomandată coatingerea imediată și cât se poate mai deasă cu poporul, și prin cuvinte și învățături adevărat părintești și din inimă izvorite, a-i sta întru ajutor în toate referințele sale.

Cu un cuvânt împlinirea esactă și zeloasă a chemării noastre va fi credincioșilor noștri călăuz puternic întru scăparea lor de ademenirile profetilor mincinoși, și întru câștigarea îndestulirii și fericirii pământene și acuși celei vecinice.

în persoană și care astfel ne va fi o nouă ocaziune de cimentare a frățietății noastre." Am zis la revedere și apoi ne-am despărțit. — Mănat fiecare de împrejurări și luminat de providința divină, ne-am ales cariera.

Timpu se scurse pe încetul; și tot mai tare se apropie ziua mult dorită, ziua doritei revederi.

În Iunie 1907 cetesc în cele mai de frunte foi ale noastre, convocarea întrunirii pe zilele de 28, 29 și 30 Iunie n. a. c. în Blaj. Cum saltă întreaga natură la ivirea soarelui cald de primăvară, — cum se veselește rândunica simțind apropierea timpului de a se reîntoarce în patria pe care mai astă toamnă o părăsise, — așa mi-s'a cutremurat tot trupul de bucurie și inima-mi bătea cu putere de dorul revederii.

Căci „nu e amintire mai plăcută pentru omul care ajuns la deplină maturitate, se află deja în școala esperinței grele din viață, decât retrăirea în timpul tinereții, când corpul plâpând începe a se desvoltă și sufletul în nevinovăția celor mai gingașe sentimente se ridică peste proza lumii acesteia și nutrin-du-se cu primele ideale și visuri trăește în o lume poetică și fără de griji. E dulce și mângâietoare amintirea acelor vremi, fără îndoială însă nu poate fi ceva mai de viud aducere aminte, decât frumoasa zi a „maturității“, căci omul trece atunci peste primul și cel mai momentuos paș din viață, care decide asupra întregului său viitor.“

O serie de icoane și nesfârșite scene din viața de student îmi treceau pe dinainte.

În sfârșit sosește ziua de Vineri (28 Iunie)! — un fluerat scurt, un găfâit profund și trenul sosește la gara Blaj. Sentimentele ce m'au cuprins la vederea acestui far luminător, a cărui raze pătrund departe peste marea românismului, la privirea acestor institute mărețe, dovadă a unei culturi vechi și solide, nu se pot spune. — Eram emoționat. În aceea zi a fost prima sară de întâlnire la hotel; eram de față 16 inși, jumătate chiar din câți ar fi putut să se prezinte, căci din 38 tineri câți absolvasem, pe 5 inși i-a chemat Dumnezeu la sine.

Bucuria vederii, dorul fierbiute de a ne strânge iarăși mâna se manifestau prin lacrimile ce străluciau în ochii tuturor.

Cu un viu interes și cu vădită dragoste frățască ne întrebam unul pe altul despre multe de toate; iar câte odată întrebarea sau răspunsul era un adânc oftat... erau momente de adâncă emoție sufletească. Iar dacă s'au mai stâmpărat dorul ce ne ardea inimile, înveseliți și de o cunună de frumoase dame, soții de ale colegilor, bucuria a devenit mai tinerească mai ales sub farmecul unei muzici destul de bune. În glume succese, în voe bună, și cântări frumoase am petrecut până târziu, despărțindu-ne spre a ne odihni de obosala călătoriei.

Sâmbătă la 8 oare a. m. ne-am adunat cu toții în capela internatului de fetițe, unde celebrând s. liturgie, fratele P. Muntean, preot în Parța s'a făcut pomenirea și a celor răpauzați. Au urmat apoi vizitele făcute iubiților noștri foști profesori, pe cari spre bucuria noastră a tuturor i-am aflat sănătoși și veseli. Am cercetat apoi diferitele institute de educație, reamintindu-ne fiecare câte o scenă plăcută, din anii de studenți.

Ne-am împlinit o datorință sfântă, prezentându-ne și la Escelenția Sa P. S. D. Mi-

tropolit, descoperindu-i sentimentele noastre de profundă iubire și alipire către persoana Escel. Sale și către biserica al cărei cap e. Escelenția Sa mișcat și plăcut atins de aceasta își exprimă bucuria, că ne-am adus aminte de Blaj și de institutul din care am ieșit; ne spune să lucrăm fiecare, după împrejurări, spre binele bisericei, a neamului și spre luminarea poporului român, ne împărtășește apoi binecuvântarea arhierească.

După amiază în aceeași zi am fost cu toții oaspeții unui coleg de al nostru căsătorit în Blaj; aci primirea prietenească și vinul bun ne-au procurat momente foarte vesele și plăcute. Sara la 8 oare a fost banchetul. Eram de față P. O. Domni profesori: N. Popescu, Al. Viciu, A. Deac. Oct. Bonfiniu, Iac. Mureșian, I. Fodor, Dr. I. Rațiu, Oct. Prie, Dr. Macaveiu și noi toți cari am trimis de sfântă datorință a ne prezentă la convenire după cum promisesem în 1897. Președinte al mesei fu proclamat cu multă însuflețire fostul prof de clasă iubit Oct. Bonfiniu. Veselia, animația și buna dispoziție predominau pe toți. Eram ca o familie număroasă. Iubiții noștri părinți cu lacrimi de bucurie priviau la copiii lor, cari urmând și folosind bine povețele date de dâșii, s'au ales oameni harnici și fii folositori bisericei și neamului.

Nu au lipsit nici toastele, al căror sir Pa început stimatul președinte. Dsa în un ton părințesc plin de bunătate își exprimă marea bucurie, că ne vede adunați aci în număr așa de frumos. Își reamintește cu drag despre trecutele vremi, când eram pe băncile școlii. Arată cum educația și instrucția depusă în mâinile lor își face progresul încet dar sigur; să bucură mult văzând, că sămânța bună împrăștiată de dâșii, a căzut în pământ roditor aducând fructe însuțite, și termină mulțămînd pentru aceasta invitare și rogându-ne să le păstrăm și mai departe cu drag amintirea, și dorind ca după 10 ani să ne vedem iarăși în Blaj cu toții. Un puternic „să trăiască“ a acoperit sfârșitul toastului, iar ochii tuturor erau lacrămâni.

Vorbesc apoi pe rând cu multă însuflețire și în calde cuvinte prof. A. Deac, A. Viciu și N. Popescu dorind ca și pe viitor să întreținem acea legătură de dragoste între noi, carea ne-a adunat azi aici.

În numele tuturor colegilor se scoală fratele Dr. Aur. Oprea avocat în Orăștie și cu voace vibratoare plină de emoțiune — salută cu toată căldura inimei pe iubiții noștri profesori; mulțamește pentru că ne-au onorat cu prezența lor la aceasta convenire. Îi asigură, că dragostea față de dâșii, câștigată în gimnaziu, nu că s'ar fi micșorat, dar e mai puternică încă, sfaturile bune date nouă de ei, pe cum în trecut, așa și în viitor le vom urma. Ne vom sili să fim spre binele și folosul neamului și al bisericei; și mai ales, ca pecete a dragostei, ce o nutrim și acum față de mărețele și noue scumpe așezăminte de cultură și creștere din loc, dâșul propune, spre pomenirea acestor zile pentru noi neuitate, să facem o colecție pentru masa studenților dela gimn. din Blaj, — și el cel dintâi, cu ochii udați de lacrimi și cu însuflețirea ce-l caracterizează, promite pentru acest scop 800 Cor. Cuvintele de încheiere, au fost acoperite de aplause nesfârșite la adresa pretinului Oprea, pe care toți îl felicită călduros. Se începe îndată o colecție a cărei rezultat în bani gata e 180 Coroane.

Aceasta faptă m'a îndemnat, și era aceasta o datorință ce mi se impunea, ca despre convenirea noastră să se facă o dare de samă, pentru a fi exemplu la urmași. În voe bună, în cântări și veselie apoi ne-am petrecut până în zori.

Duminecă, după ce am luat la colegul Fl. Domșa o mică gustare, am plecat la Sâncel, invitați fiind de prietinel Em. Vlassa, la prânz. Buna primire, amabilitatea Doamnei mame și a Doarei sore, masa bogată și vinul escelent au făcut ca ziua asta să fie una din cele mai plăcute și vesele. De aici apoi ne-am întors spre sară la Blaj.

Timpu despărțirii se apropie și pe fiecare din noi, afacerile ne reclamă acasă. O durere adâncă ne pătrunde, căci trebuie să ne despărțim unul de altul... Cine știe când ne vom mai vedea... Dar eram totuși mângâiați în parte, în cât am promis că după 10 ani iarăși să ne întâlnim aci, și că am putut se jertfim și noi la rândul nostru cât de puțin din fructul studiului și a ostănelor noastre pe altarul culturii și educației naționale și spre binele acelora, cari ne-au urmat și ne vor urma pe băncile școlilor din Blaj. Mângâiați și cu nădejde a revederii peste 10 ani... ne-am despărțit, ducând în inimi cele mai plăcute și nesterse amintiri.

Cred, că nu e fără interes să se știe, cine dintre foștii noștri conșcolari la 1896/7 au luat parte la aceasta întrunire. Las se urmeze aci numele acelora: Dr. Aurel Oprea avocat în Orăștie, Dr. Camil Velican avocat Albajulia, Dr. Ioan Vescan avocat Teaca, George Repede notar jud. Cohalm, P. Muntean preot Parța, Eug. Muntean Blaj, Nic. Aron Blaj, At. Maxim M. Pócs, Fl. Domșa prof. Blaj. Iacob Domșa Blaj, Dr. Ales Morar adv. Ibașfalău, Dr. Aur. Sava protopretor Aiud, Dr. Cornel Popescu preot Deva, Emil Vlassa Sâncel, Al. P. Sovaroși preot Gr. Cristur, I. Brendușan Blaj.

Trebuie se spun aci, că colecta deschisă pentru fondul masa studenților din Blaj, în acea sară de noi neuitată, am hotărât să se estindă la toți foștii conșcolari din 1896/7 spre a contribui și ei ceva spre acest scop nobil. În semn de aducere aminte și de recunoștință către așezămintele culturale din Blaj. Și prin aceasta li și rog cu toată dragostea pe toții frații, cari nu a contribuit încă, să nu întârzie a trimite pe adresa P. O. D. Oct. Bonfiniu în Blaj, sumele cari vor binevoi; iar despre întreg rezultatul acestei colecte se va da samă după 3 luni, în ziarele românești de frunte, numindu-se fie care cu numele și cu suma dată.

Ajutorul lui Dumnezeu peste acest bun început!

I. Domșa.

REVISTE.

România. Ministrul de interne dl I. Brătian în înțelegere cu cel de războiu dl general Averescu, au numit o comisiune, compusă din un director din minister și un căpitan, dela statul major, care se ancheteze chipul cum s'au reprimat răscoalele țărănești în diferitele părți ale țării.

Comisia aceasta va călători la fața locului și va cerceta toate cu cea mai mare severitate.

Din patrie. Ministrul Kossuth a propus în ședința de Miercuri a dietei, ca din întreg proiectul de lege pentru pragmatica dela căile ferate să se facă un singur paragraf, în care să legifereze, că toți funcționarii dela tren, trebuie să știe limba magiară și să fie cetățeni magiari. A cerut apoi mai departe, ca pragmatica de serviciu să se poată pune în praxă pe calea unei ordinațiuni. Agitația în Croația continuă. Noul ban Dr. Rakodczay, e întimpinat cu răceală în Agram și s'a și făcut o mare demonstrațiune contra lui. Rakodczay a promis deja că va lua măsuri aspre în contra tuturor „ilegalităților,” dar multă isbândă nu va avea, căci deputații croați din dieta ungară nu cedează din pretenziunile naționale, la spațele lor e tot poporul croat, iar alături cu ei luptă slavii din Austria.

Duminecă în 30 Iunie a fost o mare adunare socialistă în Budapesta, la carea a fost invitat și socialistul deputat din Viena, Pernerstorfer. Acesta a ținut un discurs lung, în care îndeamnă pe socialiști, în specie pe cei germani din Ungaria, să lupte din toate puterile pentru introducerea votului universal și pentru câștigarea drepturilor naționale a popoarelor nemagiare. Discursul lui Pernerstorfer a cauzat mare durere celor dela putere, și după cum cetim din o foaie, el ar fi fost dat afară din Budapesta.

Noutăți.

Hymen. Ioan Isaic, cler. abs. și Drusida T. Blășian anunță căsătoria lor religioasă, care se va celebra la 7 Iulie n. în Biserica parohială din Săcărâmb.

— Dr. Coriolan Steer, avocat în Tășnad în 30 Iunie a. c. s'a fidanțat cu Dșoara Elena Papp, fca directorului de finanțe Nic. Papp din Oradea-mare.

Dela gimnaziul din Năsăud. La examenul de maturitate, ținut cu elevii gimnaziali de aci, din 31 cari s'au supus la verbal, au fost clasificați cu eminentă 4, cu bun 5 (2 domnișoare), cu suficient 16, relegați la 3 luni 5, la 1 an 1.

Foc în Orade. Ni se comunică din Orade, că Joia trecută a ars turnul dela biserica catedrală și anume partea de deasupra clopotelor. Clopotele au scăpat, asemenea și trupul bisericeii. Partea aceea a turnului, care a ars, eră în reparare radicală, fiind lemnele putrede.

Vindecoarea pelagrei. Dela București vine o știre, care e menită să facă mare svon în lumea științifică. Se anunță adecă, că savantul profesor Dr. Victor Babeș, a comunicat în ultima ședință a Academiei, că substanța numită atoxyl, injectată la pelagron, are rezultate nimitoare. Cum în România sunt la sută o mii pelagroși, (boală provenită din mancarea din făină de cucuruz stricată), aceasta descoperire la tot cazul va fi primită cu multă bucurie, din partea celor ce vor prosperarea țărânilor.

Malul pompierilor. Duminecă în 30 Iunie n. Reuniunea Pompierilor Voluntari din Blaj și-a ținut Petrecerea de vară în grădina din Veza. Petrecerea a fost foarte bine cercetată, atât de inteligența din Blaj cât și de meseriași. Administrația locală încă s'a îngrijit pentru reușita petrecerii, fucanjurându-ne de toate părțile de jendarmi.

Adunări. Societatea pentru fond de teatru își va ținea adunarea generală anul acesta la Cohalm. — Secțiunile literare ale Asociațiunii sunt invitate la ședință plenară ordinară pe 14 crt. în Sibiu.

Aviz. Despărțământul D.-Sân-Mărtin (Dicsőszentmárton) al „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român” își va ținea adunarea cercuală provăzută în statutele Asociațiunii în comuna Basna (Felsőhajom) loc de scaldă, la 14 Iulie 1907 la oara 2 după amiază. La care adunare cercuală prin aceasta sunt invitați toți membrii, fundatori, și pe viață, despre teriturul Despărțământului, precum și toți iubitorii de cultura și înaintarea, poporului român. Voind a concentra la aceasta adunare cercuală a Despărțământului D.-Sân-Mărtin cât mai mulți din popor, inteligența noastră română și cu deosebire toți aceia cărora li-se va adresa acest „Aviz” sunt rugați, ca după putință să îndemne și să aducă din poporenii cât mai mulți, spre a lua parte la adunare, fiindcă s'a făcut cu îngrijire, ca să se țină vorbiri pentru țărani din sfera economiei. *Comitetul cerc. al despărțământului.*

Petreceri. Comitetul despărțământului „Tășnad” al „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român” invită la prima adunare generală împreunată cu dans ce să va ținea în T.-Sântău la 14 Iulie st. n. a. c.

— Inteligența română din jurul Lechinței în unire cu Dnii Teologi de Gherla invită la Petrecerea cu dans precedată de concertul corului teologic, ce va aranja în 21 Iulie n. 1907 (a 2-a Duminecă după sf. Petru) în sala încăpătoare nouă „Coroana” din Lechința.

Dela Brașov. Examenul de maturitate la școala comercială ort. a fost amânat pe Septembrie, de oarece s'a constatat, că unii elevi s'au folosit la scripturistica de mijloace externe nepermise.

Iubilen. Reuniunea română gr.-cat. de cântări din Oravița română, de sub conducerea harnicului învățător Ioan Bogdan, și-a serbat Duminecă jubileul de 25 ani ai existenței. La concertul festiv au colaborat 4 coruri străine. Corul reuniunii jubilară a cântat două piese de forță: Brancoveanul Constantin, cor bărbătesc și Brumărelul, cor mixt, amândouă compoziții de a iubitulul nostru măiestru Iacob Mureșianu. Succesul a fost splendid.

Gimnaziul din Caransebeș. Cetim în numărul ultim din foaia diecezană următoarele informațiuni. Ministrul de interne a adus sub Nrii 50032/1907 și 50033/1907 două decise ministeriale, cari privesc înființarea noului gimnaz în Caransebeș. Într'un decis să statorosește numirea noului gimnaz: „Szörényi királyi magyar főgymnázium.” Tot odată întărește hotărârea reprezentanței orașenești din Caransebeș, cu care s'a decis predarea fondului școlar gr.-ort. român de 105.000 cor. spre scopul înființării „Szörényi kir. magyar főgymnázium“-ului, pe cum și votarea sumei de 50.000 cor. și a unui plat din partea orașului tot spre scopul acesta. Într'una respinge apelațiunea în contra acestui decis orășenesc făcută de dnii Dr. Traian I. Bădescu și Patrichie Drăgălina, în care cereau păstrarea resp. estradarea fondului școlar gr. ort. român pe seama școlii confesionale române din Caransebeș. Celalalt decis ministerial întărește hotărârea reprezentanței Comunității de avere, prin cari s'a decis predarea fondului gimnazial român de 100.000 Cor. pe seama „Szörényi kir. magyar főgymnázium”. Nimicește însă acea parte a hotărârii Comunității de avere, în care s'au pus condițiuni predării fondului gimnazial și adecă: 1. ca la gimnaz să se creeze catedră pe seama limbei române, care are să fie propusă ca studiu obligat ordinar; 2. ca la gimnaz în ce privește primirea elevilor, fiii grănicerilor să aibă prioritate. Va face însă dispozițe ministrul, ca și limba română să fie prin cineva propusă.

Mulțumită publică. Subscrisul vă rog a înregistra în prețuita „Unire”, că vrednicul nostru preot M. O. Teodor Dușa a donat pe sama bibliotecii parohiale din loc următoarele opuri: Biblia, tipărită la an. 1793—5. în Blaj. Istoria legii vechi, tom. I. Dr. V. Szmigelszki. Istoria legii noauă tom. II. de Dr. V. Szmigelszki. Viața sfinților, de Tit Budu. Predici funebrale, de Tit Budu. Tipic preotesc și bisericesc, de Tit Budu. Jertfa creștinilor de Dr. Szmigelszki. Predici pentru Dumineci t. II., de Vasile Criste. Poesii funebrale, Coarda inimei și Nu mă uita. Ierarhia bisericeii, de Boroș. Predicile lui P. Maior. edate de Dr. Dăianu tom. II. Mântueșteți sufletul. Istoria bisericească mică de Dr. Grama. Istoria pentru începutul rom. în Dacia, de Petru Maior. Psihologia empirică, de Popescu. Medicina populară, de Severin. Dicționar maghiar—român mare de G. Bariț. Apostolul. Psaltire mare și Psaltire mică de Sibiu, cari prețuesc peste 100 coroane și din cari mulți preoți și mireni vor putea trage nutremânt sufletesc. Fapta bună să laudă de sine numai să cearcă imitatori. Pătrângenii, la 3 Iuliu 1907. Iacob Groza, cantor și curator II.

Necrolog. † Ioan Pantea, vice-protopopul Pogăceleii, paroh în Riciul-de-câmpie a repauzat la 3 crt. în 'al 67 an al etății și 37 al preoției și căsătoriei. Trimitem condolițe sincere.

Odihnească în pace!

ACATISTUL MIC,
sau carte ce cuprinde în sine
rugăciuni către Preasf. Năs-
cătoare de Dumnezeu leg. 24 fl.

ginar, tainic și puternic. Nero văzând că poporul trece așa de ușor peste cele întâmplare, nu uită, ca un bun actor ce era, să joace până în sfârșit rolul fiului adânc măhnit și încercat. Își curăți fața de sulimanul roșu, depuse cununa de lauri, își stâlci părul, care îi atârna în bucle bogate și luă o mantă de culoare neagră. Umbla ziua întreagă cu o mutră adânc măhnită, îngrijându-se, ca chiar cel din urmă sclav încă să se poată convinge de durerea ce-l stăpâna. Și pentru ca comedia să fie desăvârșită căută în nisipul litoralului urmele mamei sale; vizită chiar vila lucrinică spre a vedea pentru cea din urmă oară pe mamă-sa, în realitate pentru a se convinge, dacă Anicetus își plinise aieva misiunea.

Singur Sporus îl însoțise în drumul acesta și astfel singur el a putut vedea pe buzele lui Nero zimbetul acela mișelesc, la cugetul că mamă-sa n'avea să-l mai conțurbe în stăpânire.

Tronul era acum al lui singur.

XIV.

Paul și Acte mergeau tăcuți alături, în vreme în fața lor se deslușiau, în rume-nirea zorilor, conturile orașului Misenum, în apropiere de Bajae. Ajungând în oraș, fură întâmpinați cu multă reverință chiar dela cea dintâi casă. Toți vorbeau cu Paul ascultându-i fie-care cuvânt cu cea mai mare evlavie.

Ascultarea aceasta era deosebită de a sclavilor și se asemena ascultării fiilor cătră părinții lor și a ucenicilor cătră învățătorul lor.

Acte îl însoțea acum increzătoare, ca și când ar însoți un părinte.

Intrând într-o casă, Acte se simți zdrobită și se culcă numai decât în vreme ce Paul veghia la căpătașul ei.

Când se pomeni îi întinse mâna, întrebându-l cu un zimbet dureros:

— Unde sântem?

— În Misenum, copila mea, aproape de Bajae, locul de distracție al Caesarului.

La cuvintele aceste Acte rămase ca încremenită. Paul văzînd-o astfel o întrebă de nou:

— Simțеști ceva durere?

— Nu — răspunse copila — ci sânt îndrăgită.

Tăcură un restimp, pe urmă Paul re-începu vorba:

— Și ce dorești tu acum, copila mea?

— Du-me, părinte, într'un loc singuratic, unde să mă pot gândi în tăcere la el, și să-mi pot descărca durerea în lacrimi.

— Ești destul de odihnită ca să vii cu mine?

— Da, tată! Să mergem.

— Ei bine. Așteaptă până la noapte, căci noi numai noaptea cutezăm a porni la drum. Dar spune nu ți-e groază de o cale mai îndelungată, căci pari încă așa de obosită?

— Nu, părinte! În țara mea fetele sunt obicinuite cu drumuri cât de mari.

Bătrânul se întoarse spre bărbatul, care intrase, zicându-i.

— Timoteu, vezi de-mi chiamă pe Sila.

Pescarul Timoteu eși din casă, luă o rudă lungă și o implântă în fața casei atârând de ea mantua neagră a lui Paul.

Era un semnal, acesta, căci în curând se vedea un bărbat coborând în goană coasta dealului din față, grăbind spre casa lui Timoteu. În curând noul sosit se află în fața lui Paul. Purta un turban uriaș, culoarea lui arămie și stătura înaltă, denorau obârșia lui arabă. El se apropie respectuos de moșneag, salutându-l într'o limbă neînțeleasă. Schimbară câteva vorbe, apoi Sila își strinse mai tare curelele sandalelor, își încinse mijlocul cu brăul și luându-și toiagul de drum, ingenunchie în fața lui Paul, primind cu capul plecat și cu mâinile încrucișate binecuvântarea acestuia. Apoi ridicându-se, se depărtă.

Acte privi cu uimire la Paul.

Cine era omul acesta, care știa să demânde atât de blând și atât de hotărît în aceeaș vreme? Cuvintele lui erau ascultate cu sfințenie, deși hainele lui erau aproape numai zdrențe.

Își amintia ce deosebire grozavă e între umilirea slugarnică din curtea lui Nero și între ascultarea respectuoasă de aici.

Fără să vrea își imagină că Paul e nu domn puternic și, urmând exemplul celorlalți, se lăsă și ea în genunchi și împreunându-și mâinile spre rugăciune, îi zise:

— Doamne, spune cine ești tu, căci toată lumea te ascultă, fără să se teamă de tine?

— Ți-am mai spus odată — sânt Paul, unul din Apostolii lui Isus Hristos.

— Și ce va să zică: apostol? E retor ca Demosthene seau înțelept ca Seneca? Cum îndupleci pe oameni la ascultare?

— Copilă, eu nu înduplec pe oameni la ascultare și nu-i înduplec să asculte de mine... Eu vestesc învățătura Dumnezeului celui adevărat și am venit să spun oamenilor, că ei nu mai sânt sclavi, ci liberi; că Caesarul, consulii, cerșitorii și sclavii sânt cu toții creaturile lui Dumnezeu și va veni ziua când stăpânul tuturor va judeca cu aceeaș dreaptă măsură pe toți oamenii din lume, fie el născut în coliba pescarului, fie în palatul de pe Palatin al Caesarului...

— Nu înțeleg... nu înțeleg, zise Adte, măcar că și tu vorbești grecește, întocmai ca și mine.

— Da, știu bine grecește... am fost în Athena și în Corint.

— În Corint? Și când ai fost acolo?

— Înainte cu cinci ani.

(Va urmă).

Bibliografie.

A apărut:

„Sămănătorul“, revistă literară. Anul VI. Nr. 23. cu următorul sumar: Adina Gr. Olănescu, Cugetări (dintr'un manuscript postum). D. Anghel, Duminică (poezie). — Maria Pamfilie-Măcin, Înfrățire (povestire). — Adriana Gheorghiu-Buzoianu, Moartea lui Crist (poezie, după Leconte de Lisle). — I. Borcea, Cântecul vântului (poezie, după E. Mörike). I. U. Soricu, Cântec de Mai. — G. Murgoci, O călătorie prin stepa rusească: II. Prin Basarabia. — I. Seurtu, Cronică.

„Luceafărul“, Nr. 11 cu următorul sumar: G. Murnu, Monumente antice din Roma. P. Dulfu, Tocmeala (poezie). — Al. Ciura, Aduceri aminte. — * * * Din popor (poezie). Z. Bărsan, Un vis (poezie). — I. Constantinescu, Din lumea celor mici. — I. Borcea, Ifigenia în Taurida de Goethe. (Actul III. Scena III). — M. Cuntan, Frați de cruce. Dări de samă: Omer: Iliada, Episcopul Atanasie al Râmnicului. — Cronică: Domnii petrec, Fum, Un turneu de teatru, Hermania, Știri — Ilustrațiuni: Vederi din Capitolul din Roma, Satirul în odihnă după Praxitele, Venera capitolină, Lupoica cu Romulus și Remus.

Liturgica Volumul II. al Teologiei pastorale, de Dr. Izidor Marcu, canonic.
Pe 592 pag. f. 8°.

Să află de vânzare la **Librăria semi-narială** și costă **5.40 cor. + 30 fil.** porto. Pentru România **6 lei.**

Teologia dogmatică fundamentală vol. I. *Apologetica creștină* de Dr. Vasile Suciu, profesor de teologie.

Costă **5 cor. + 30 fil.** porto, a se adresa la Librăria semin. din Blaj.

Hipnotism și Spiritism de Dr. V. Suciu. Pe 200 pag. f. 8°.

Costă **1 cor. 50. fil. + 10 fil.** porto a se adresa la Librăria semin. din Blaj.

Proprietar-editor: **Aurel C. Domșa.**
p. redacție responz.: **Augustin Gruția.**

CONCURS.

Pentru ocuparea postului al 4-lea de învățător, devenit vacant prin pensionare — la școala conf. gr. cat. din Maieru (Májér) se escrie concurs cu termenul până la 1 August 1907 st. n. inclusive pe lângă următoarele emolumente:

1. Salar 600 cor.

2. Ca relut de cuartir și grădină 80 cor. și

3. Cuincuinalele prescrise de lege.

Petenții au să-și înainteze suplicile cu toate documentele prescrise de lege la subscrisul presidiu.

Presidiul senatului școal. conf. gr. cat.

Maier, la 24 Iunie 1907.

Președinte:
Ieronim Groze,
pregt gr. cat.

Notar:
Ioan Barna
învățător.

(21) 1-1

A apărut:

LITURGIERIUL

Prețul unui ex. pe hârtie „prima“

crudo	6 cor.
legat	9 ”

Pe hârtie velină consistentă:

crudo	5 cor.
legat	8 ”

Comunicarea trenurilor

prin gara Kükülöszög — Blaj.

Valabilă dela 1 Octomvrie n. 1906. —

	a r a	dela
Teiuș—Tövis		
12-48	tren de persoane	1-02
7-35	tren accelerat	12-22
7-02	tren mixt (numai Joia)	4-05
2-52	tren accelerat	2-13
1-20	tren de persoane	9-05
Copșa—Kis-Kapus		
1-07	tren de persoane	12-43
12-23	tren accelerat	3-1
4-09	tren mixt (numai Joia)	6-53
2-14	tren de persoane	2-15
9-08	tren accelerat	2-51
Parajd		
3-02	tren mixt	8-44
2-43	tren mixt	6-48
9-11	tren de persoane (Lâni, Mercuri, Sâmbătă)	12-38

Pentru economi!

„Peronospin“ mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronosporiei, la stropirea viilor. □ □ □ □
Neasămănat cu mult mai bun și mai ieftin este în folosință „Peronospinul“ decât piatra vânăta. Cu „Peronospinul“ stropind via 1 hectolitr vine la 50 fil., pe când cu piatră vânăta 1 cor. 60 fil. fiind piatră vânăta astăzi foarte scumpă.

Ca fieștecăre proprietar de vie să poată căpăta numai veritabilul „Peronospin“, dau favorul acela — că deja la comănde de 8 pachete trimit francat.

Prin întrebuițarea „Peronospin“-ului, via va fi hotărât mai frumoasă, boabele de struguri mai mustoase și astfel roada de vin mai bogată. Experiența a dovedit, că prin folosirea pietrii vinete, nu să ajung aceste rezultate. — probabil pentru aceea, că piatră vânăta verzește peste măsură frunzele și prin asta abstrage din puterea și sucii viței, ceea ce înseamnă pierderea de putere.

Prăful de stropit al meu, face vița mai plină de viață și mai asigurată contra boalei de peronosporă.

„Peronospinul“ e deja de 6 ani în folosință cu rezultate foarte favorabile. Prețul unui pachet este 60 fil.

Revânzătorii-comercianții căpăta rabat corăspunzător.

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a cailor. Vacile dau prin întrebuițarea pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. De mare înșămătate este pentru ori care econom a întrebuițată acest prav de îngrășare, căci prin acesta să ureă valoarea — adică prețul vitelor, porcilor și a cailor. — Prețul este 60 fileri.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stărpirea acestora. Prețul 60 fileri.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuițarea pravului acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun — chiar și în timp de iarnă — pe când altcum nu ne ouă — sau foarte puțin. — Prețul 30 fileri.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este că vitele și porcii suferă mult de mănăcărimea păduchilor, prin care mănăcărime sunt reținuți în îngrășarea și dezvoltarea lor — ba chiar slăbindu-i, astfel încât în loc de a li-se ridică prețul, chiar pierd din valoare. De aceea fiecare econom să întrebuițeze această unsoare — a cărei preț e 20 și 40 fileri.

Extracte pentru prepararea rumului și a diferitelor liquoruri. Cine voiește a-si prepară rum și liquoruri foarte bune și ieftine, să întrebuițeze aceste extracte. Prețul pentru 1 litră 40 fil., tot cu acest preț să căpăta pentru rachiu de prune, slibovitza, borovicika, drojzii, de bucate, și altele.

Toate acestea se căpăta la:

CORNEL DEMETER, apotecar.

— Szászváros, Piața școalei 41. —

(16) 9-10

La expozițiunea milenară din Budapesta dela 1896
premiat cu medalia cea mare.

Turnătoră de clopote și fabrică de scaune de fer pentru
clopote a lui

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

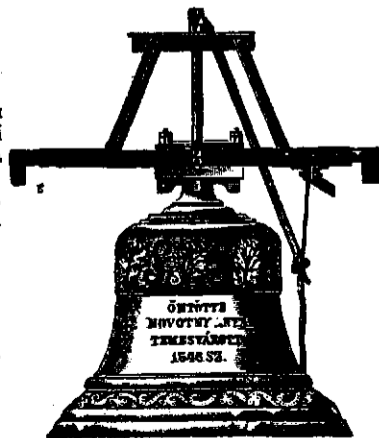
(8) 51-52

→ clopotele găurite ←

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, pe cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioasă, pe lângă garanție pe mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre ale întoarce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură prin aceea ce sunt mântuite de crepare. — Cu deosebire recomand

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri după figura S și pentru aceea au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă, decât cele de sistem vechiu, așa, că un clopot patent de 327 kg. este egal în tonul unui clopot de 461 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut — ca și spre turnarea de toace de metal.

Prețcuranturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco

Institut indigen. Banca de asigurare

„Transsylvania“

din Sibiu

(7) 51-52

Intemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și exploziune. edifici de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix. asigurări de copii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: 90,981,088 coroane.

capitale asigurate asupra vieții: 9,125,898 coroane.

Dela întemeiere institutului a solvit: pentru despăgubiri de incendii 4,077,788.78 cor. pentru capitale asigurate pe viață 3,568,863.37 cor.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela: Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu

I. curtea I.

și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.